

Sygn. akt IX Ka 1900/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Karamara

Sędziowie: SO Krzysztof Sójka (spr.)

SO Tomasz Nowak

Protokolant: sekr.sądowy Katarzyna Komosa

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Jerzego Kraski

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2014 roku

sprawy A. S. (1)

oskarżonego o przestępstwo z art.207 § 1 kk w zw. z art.64 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jędrzejowie

z dnia 13 sierpnia 2013 roku sygn. akt II K 71/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla orzeczenie w punkcie III w przedmiocie zobowiązania oskarżonego A. S. (1) do opuszczenia lokalu wspólnie zajmowanego z pokrzywdzoną D. S. (1) wydane na podstawie art. 72 § 1 pkt 7 b kk;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokat M. R. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zasądza od oskarżonego A. S. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 716,60 (siedemset szesnaście 60/100) złotych tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt IXKa 1900)13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jędrzejowie wyrokiem z dnia 13 sierpnia 2013 roku uznał oskarżonego A. S. (1) za winnego tego, że w okresie od daty bliżej nieustalonej miesiąca stycznia 2010r. do dnia 13 sierpnia 2012r. w M. , w woj. (...) znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją byłą żoną D. S. (1) , pozostającą wobec niego w stosunku zależności , w ten sposób, że blokując zamek drzwi wejściowych utrudniał jej korzystanie z mieszkania , wywoływał awantury domowe, podczas których szarpał ją za włosy i ubranie , popychał, opluwał oraz w inny sposób naruszał jej nietykalność cielesną , zmuszał do opuszczenia mieszkania , hałasując zakłócał spoczynek nocny , groził jej pozbawieniem życia , ubliżał słowami powszechnie uważanymi za obelżywe, a nadto w dniu 7 sierpnia 2013r. spowodował u D. S. (1) obrażenia ciała w postaci zasinienia prawego łokcia i okolicy czołowej prawej , stanowiące naruszenie jej nietykalności cielesnej ,

przy czym czynu tego dopuścił się przed upływem pięciu lat od odbycia kary łącznie ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej w związku ze skazaniem za umyślne przestępstwo podobne , a które to kary odbywał w okresie od 16 grudnia 2003 roku do 16 czerwca 2005 roku w wykonaniu wyroku Sądu Rejonowego w Jędrzejowie z dnia 15 stycznia 2002 roku sygn. akt IIK253)01, którym został skazany za przestępstwo z art. 207§1kk oraz w okresie od 16 czerwca 2005 r. do 12 sierpnia 2005r. w wykonaniu wyroku Sądu Rejonowego w Jędrzejowie z dnia 26 maja 2003r. sygn. akt IIK121)03, którym został skazany za przestępstwo z art. 207§1kk i art. 157§1kk w zw. z art. 31§2kk w zw. z art. 11§2kk , przy czym w czasie popełnienia czynu miał on zdolność rozpoznania jego znaczenia i kierowania swoim postępowaniem ograniczone w stopniu znacznym , stanowiącego występki z art. 207§1kk w zw. z art. 64§1kk i art. 31§2kk i za to na podstawie art. 207§1kk wymierzył mu karę 9 miesięcy pozbawienia wolności . Na podstawie art. 69§1i2kk i art. 70§1pkt.1kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby wynoszący 5 lat. Na podstawie art. 72§1pkt. 5. 7b,8kk zobowiązał oskarżonego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu , opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną , nie wszczynania awantur domowych . Na podstawie art. 73§1kk oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego. Zasadził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu oskarżonego kwotę 1402,20 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego. Na podstawie art. 624§1pkp zwolnił oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości obciążając nimi Skarb Państwa .

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego , który zarzucił rozstrzygnięciu :

1. obrazę przepisów postępowania , która mogła mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia , a mianowicie art. 4,7, 410, 424§1pkt.1kpk poprzez wybiórczą , noszącą cech dowolności ocenę materiału dowodowego m.in. wyjaśnień oskarżonego , zeznań świadka J. S. , A. S. (2) oraz pokrzywdzonej , zaniechanie uzasadnienia rozstrzygnięcia zawartego w pkt. III wyroku zwłaszcza nie wskazanie powodów dla których Sąd nałożył na oskarżonego obowiązek opuszczenia mieszkania ,
2. błąd w ustaleniach faktycznych , który miał wpływ na treść wyroku przez ustalenie , że pokrzywdzona pozostawała wobec oskarżonego w stosunku zależności , że oskarżony umyślnie nie wpuszczał jej do mieszkania pozostawiając klucz w zamku , że konflikty z byłą żoną miały charakter jednostronnych , negatywnych zachowań oskarżonego , podczas , gdy pokrzywdzona nie pozostaje w żadnym stosunku zależności od oskarżonego , co sama przyznała i co potwierdzili jej synowie , klucz w zamku nie został pozostawiony celowo i zdarzyło się to jeden raz , a wyzwiska miały charakter wzajemny ,
3. rażąco niewspółmierność kary z powodu jej surowości , wyrażającą się w orzeczeniu wobec oskarżonego obok kar zasadniczych także obowiązku opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną .

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu , ewentualnie złagodzenie wymierzonej oskarżonemu kary poprzez zaniechanie zobowiązania go do opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną .

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelację obrońcy oskarżonego A. S. (1) uznać należy za częściowo zasadną , a mianowicie w zakresie podnoszonego zarzutu rażącej niewspółmierności orzeczonej wobec oskarżonego kary .

Z treści apelacji obrońcy oskarżonego wynika , że skarżący kwestionuje poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne dotyczące przypisania A. S. (1) popełnienia czynu z art. 207§1kk , co stanowiło miało konsekwencję dopuszczenia się przez tenże Sąd naruszenia prawa procesowego w zakresie przeprowadzania i oceny dowodów , w tym w szczególności zeznań pokrzywdzonej D. S. (1) , świadka J. S. oraz wyjaśnień samego oskarżonego , jak też błędnego uznania , iż pokrzywdzona , jako była żona A. S. (1) , pozostawała z nim w stosunku zależności . W tym miejscu przypomnieć wypada , że ustalenia faktyczne można skutecznie podważyć tylko wówczas , gdy skarżący wykaże , że czyniąc je Sąd Rejonowy postąpił wbrew zasadom logiki , wiedzy czy doświadczenia życiowego. Apelacja obrońcy oskarżonego nie zawiera jednak żadnych rzeczowych argumentów , które mogłyby skutecznie wzruszyć poczynione

przez Sąd Rejonowy ustalenia. Do podważenia dokonanych przez Sąd ustaleń faktycznych i oceny przeprowadzonych dowodów nie jest wystarczającym wskazaniem, że założenia dowodowe przyjęte przez Sąd I instancji nie odpowiadają skarżącemu, wywody apelacji stanowią wyłącznie dowolną polemikę z oceną dowodów dokonaną przez Sąd I instancji. Skarżący nie wykazał Sądowi Rejonowemu naruszenia przepisów postępowania lub zasad logicznego rozumowania.

Wbrew twierdzeniom zawartym we wniesionym środku odwoławczym Sąd ten starannie przeprowadził przewód sądowy, a zgromadzone w jego toku dowody poddał wszechstronnej i całościowej ocenie. Oceniając materiał dowodowy Sąd I instancji wskazał w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku dowody, które obdarzył przymiotem wiarygodności, a także dowody, którym odmówił wiary i podał powody. Ocena ta nie zawiera jakichkolwiek błędów natury faktycznej lub logicznej, czyniąc tym samym zadość przepisom art. 4kpk, art. 7kpk i art. 410kpk.

Wbrew wywodom skarżącego, analiza pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku, prowadzi do wniosku, iż Sąd Rejonowy, uwzględniając realia sprawy niniejszej, zachował należyłą ostrożność, dokonując oceny przeprowadzonych dowodów. Sąd Rejonowy, dokonał oceny zeznań pokrzywdzonej w sposób szczegółowy, uwzględniając przy tym zeznania pozostałych przesłuchanych w sprawie świadków. Słusznie zauważył, że D. S. (1) zarówno w postępowaniu przygotowawczym, jak też zeznając na rozprawie pozostawała konsekwentna. Pokrzywdzona przedstawiała w nich zachowanie oskarżonego w okresie objętym zarzutem. Opisowała okoliczności w jakich dochodziło do awantur prowokowanych w głównej mierze przez A. S. (1), podczas których wulgarnie jej ubliżał, groził pozbawieniem życia, a także opluwał. Pokrzywdzona wskazała również, że oskarżony stosował wobec niej przemoc fizyczną, poprzez szarpanie, popychanie. Szczegółowo opisała także przebieg zdarzenia z dnia 7 sierpnia 2012r., kiedy to oskarżony szarpał ją, a także uderzył ją butem. W tym zakresie relacje pokrzywdzonej znajdują potwierdzenie w zeznaniach J. S., R. S. oraz D. S. (2). Świadkowie zgodnie ze sobą oraz konsekwentnie w toku całego postępowania potwierdzili, iż oskarżony nadużywa alkoholu, bez powodu wszczyna awantury z pokrzywdzoną, wulgarnie ją wyzywa, a także stosuje przemoc fizyczną. W tym zakresie w pełni potwierdzili relacje D. S. (1), a nadto jej zeznania w zakresie zdarzenia, które miało miejsce w dniu 7 sierpnia 2012r. zostały potwierdzone także zeznaniami interweniującego funkcjonariusza policji T. W.. Słusznie w tym zakresie uznał Sąd Rejonowy, że wskazane wyżej dowody pozostają ze sobą we wzajemnym związku, potwierdzają się i uzupełniają, a zatem są w pełni wiarygodne.

Przeciwagi dla tak ocenionych dowodów i poczynionych na ich podstawie ustaleń faktycznych nie mogą stanowić wyjaśnienia oskarżonego A. S. (1), który nie przyznała się do winy i wskazał, że owszem dochodziło do awantur, jednak miały one charakter wzajemny, nigdy nie bił pokrzywdzonej, nie nadużywał również alkoholu. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy wyjaśnienia oskarżonego są nie tylko niekonsekwentne, ale przede wszystkim pozostają w sprzeczności z zeznaniami D. S. (1) oraz wyżej wskazanych świadków. Wyjaśnienia te zawierają wewnętrzne sprzeczności, jak choćby to, iż w postępowaniu przygotowawczym oskarżony przyznał się do winy, potwierdził, że dochodziło między nim, a byłą żoną do awantur, w czasie których ubliżał jej, groził, czy szarpał za ubranie, podczas rozprawy już w inny sposób przedstawiał okoliczności, podnosząc, iż pokrzywdzona prowokowała go, także go wyzywała. Wbrew wywodom apelacji zeznania sąsiada stron A. S. (2) nie wzmacniają wiarygodności wyjaśnień oskarżonego, z drugiej zaś strony nie podważają zeznań pokrzywdzonej. Świadek ten wskazał bowiem, że z mieszkania oskarżonego i pokrzywdzonej często dobiegały odgłosy awantur oraz krzyki.

Brak jest podstaw do kwestionowania poczynionego w sprawie ustalenia faktycznego, a mianowicie pozostawania D. S. (1) w stosunku zależności od oskarżonego. Rzeczywiście pokrzywdzona jest byłą żoną oskarżonego, posiada odrębne dochody, jednakże jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy stosunek zależności w niniejszej sprawie wynikał z sytuacji faktycznej, a mianowicie wspólnego zamieszkiwania stron. Powyższa okoliczność była przedmiotem szczegółowej analizy i rozważań Sądu Rejonowego przedstawionych w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Podzielając w pełni przedstawioną tam argumentację, wspartą stanowiskiem judykatury, stwierdzić należy, że nie ma potrzeby ponownie ją przytaczać.

Z tych też powodów uznać należy za prawidłowe poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne odnośnie popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu czynu, kwalifikowanego z art. 207§1kk w zw. z art. 64§1kk i w zw. z art. 31§2kk.

Odnosząc się do wymierzonej oskarżonemu kary rozumianej jako całokształt dolegliwości karnej wynikającej z przestępstwa, stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy rozstrzygając w tym przedmiocie, choć kierował się dyrektywami określonymi w art. 53kk, to jednak nie do końca prawidłowo uwzględnił wszystkie okoliczności wpływające na jej wymiar. Niewątpliwie stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego i stopień winy są znaczne. Oskarżony swoim zachowaniem godził w dobro pokrzywdzonej, jego działanie przejawiało się nie tylko w dręczeniu psychicznym, ale także A. S. (1) stosował przemoc fizyczną. Dlatego też orzeczonej kary 9 miesięcy pozbawienia wolności jest karą adekwatną zarówno do stopnia społecznej szkodliwości, jak też stopnia winy. Zauważyć także należy, iż okres przestępczego zachowania, objęty niniejszym postępowaniem nie był długi, co ma bezpośredni wpływ na ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynu.

Słusznie również Sąd Rejonowy, uznał, że można postawić wobec A. S. (1) pozytywną prognozę kryminologiczną uzasadniającą warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności. Oskarżony co prawda był już uprzednio karany za znęcanie się nad pokrzywdzoną, odbywał w związku z tym skazaniem karę pozbawienia wolności uzasadniającą przyjęcie kwalifikacji przypisanego mu czynu z art. 64§1kk, jednak zauważyć należy, że czynu będącego przedmiotem niniejszego postępowania dopuścił się w dość znacznym odstępie czasowym od poprzednich skazań. Jest on osobą w podeszłym wieku, cierpiącą na liczne schorzenia. W tej sytuacji słusznie warunkowo zawieszono A. S. (1) wykonanie kary pozbawienia wolności na maksymalny okres 5 lat próby. Słusznie również Sąd Rejonowy uznał, że w tym czasie zachowanie oskarżonego wymaga poddania nadzorowi kuratora sądowego. Nie budzi wątpliwości również wzmocnienie represji karnej, uwzględniające przy tym okoliczności popełnionego czynu, a to nałożenie obowiązków w postaci powstrzymywania się od nadużywania alkoholu i wszczynania awantur domowych.

Natomiast w zakresie nałożonego na oskarżonego obowiązku opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną uznać należy, iż jest on rażąco surowy. Oskarżony jest osobą w podeszłym wieku, cierpiącą na liczne schorzenia. Jedyne jego dochodem pozostaje emerytura, której wysokość w istocie uniemożliwia mu samodzielne wynajęcie mieszkania. W sytuacji więc, kiedy w okresie próby został poddany dozorowi kuratora i nałożono na niego obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu i wszczynania awantur domowych, świadomość, iż naruszenie któregośkolwiek z tych obowiązków skutkować będzie zarządzeniem wykonania kary pozbawienia wolności, uznać należy, że nie ma potrzeby dodatkowego kumulowania represji karnej wobec A. S. (1). Dlatego też Sąd Okręgowy uchylił orzeczenie w przedmiocie zobowiązania oskarżonego do opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z D. S. (1) wydane na podstawie art. 72§1pkt.7bkk.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 437§1 kpk w pozostałej części utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Na podstawie §14 ust.2 pkt.4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zasądzone ustanowionemu w sprawie obrońcy z urzędu kwotę 516.60 zł tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu oskarżonemu A. J. w postępowaniu odwoławczym.

Na podstawie art. 636§1kpk i art. 8 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądzone od A. S. (1) kwotę 716.60 zł tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, na która to kwotę złożyło się: 516.60 zł wynagrodzenie obrońcy z urzędu, 180 zł opłaty od kary pozbawienia wolności i 20 zł ryczałtu za doręczenie pism sądowych w postępowaniu odwoławczym.

SSO Krzysztof Sójka SSO Zbigniew Karamara SSO Tomasz Nowak